

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne postavljbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Naš narodni program.

II.

V zadnji naši številki smo v obrisu napisali nekaj potrebnih točk, gledé naših jezikovnih-političnih pravic, ali bolje rečeno gledé krivic. O onih stvarih bode treba važnih in temeljnih predavanj na vseslovenskem shodu.

Ker se zanimajo vse slovenske pokrajine v skrajni meri za vseslovenski shod, od katerega smemo nekaj stvarnega zahtevati in nasledkov pričakovati, mislimo, da ne bode odveč, če se natančneje in podrobneje bavimo s programom.

Zahtevati je seveda lahko. Ta bi zahteval za se to, oni ono. Ali zahtevku ugoditi se navadno upira oni, od kojega se zahteva, če ne vidi, da bode prej ali slej moral udati se. Mi Slovenci se ne bomo mogli nikdar z drugimi rodovi in z vladami pogajati, ako se ne ustvarimo prostega od istega tujca, s katerim se hočemo pogajati, neodvisnega ljudstva. Treba nam je materialne zaslombe in denarne moči.

Kako to denarno moč doseči? Poglejmo našo širno domovino in našli bomo mnogo, mnogo zakladov zakopanih, katere rja in zelenika razjeda, da ginejo od dne do dne. Zopet drugi zakladi so v železnih rokah ptujca, kateri izsesava naš denar in naše zaklade. — Že svoj čas je Vodnik pel Slovincu:

Glej stvarnica vse ti ponudi,
Iz rok ji prejemati ne mudi!

Le to je glavna naša napaka, da ne vidimo in ne najdemo tacega zakopanega denarja mi, ampak vedno prej podjetni ptujec, kateri pa ne bode, kadar se loči z denarjem prenapolnjen od podjetja, oddal zaklada v daljno rabo domačinu ampak ptujcu. Oni odneso iz naših krajev ves denar zopet med svoje in uživajo tam sad svojega in našega truda. Mi nimamo dovolj podjetnega duha, zato tako hramo in bomo še bolj hirali.

Naša trgovina in obrt sta v tujih rokah. Kedo so po naših trgih in mestih prvi in večji trgovci, hotelirji, gostilničarji in drugi obrtniki? Sami Nemci po Štajerskem in Kranjskem, na Primorskem in Goriškem Lahi; tedaj povsod le naši nasprotniki, ki nam povsod in v vsem nasprotujejo in protislovenska društva in podjetja gmotno podpirajo. Naša veleobrt je tudi skoraj brez izjeme v državnih rokah, in kar je država nima, to imajo zopet ptujci. In kaj imajo od velikih tovarn naši domačini? Jediní dobiček imamo v tem, da smejo iti naši ljučje za dnino 40—80 kr. delat po takih tovarnah, kar je ne gledé na pičli zaslužek, tudi v zdravstvenem in kmetijsko-gospodarskem oziru kvarno. Hiralnice so napolnjene z slovenskimi delavci in kmetje ne morejo za obdelovanje zemlje dobiti delavcev.

Vprašanje je sedaj, kako dobiti taka podjetja v naše roke. Veleindustrijo in veletrgovino trgati iz nasprotnih rok, bi bilo in ostalo le prazen poskus. Ali nam tega ni treba: prostora in prilike je še vedno mnogo za nova podjetja. Koliko bi se n. pr. dale zveržati in uporabljati vode z veliko gonilno močjo kakor Sava, Krka, Sora, Soča, Ljubljana itd. itd. Gledé podjetja samega je pa volitev prepuščena podjetnikom samim. Od kraja in časa je odvisno, kako podjetje se započne. Zgube bi to gotovo nobene ne pripravljalo.

Za take stvari nam je treba v prvi vrsti podjetnikov. Dobiti se morajo ljudje, ki so pričanja in ki uvidijo, da denar v tovarnah naložen prinese več, kakor pa položen v hranilnicah in pa v državnih blagajnicah za državne papirje. Poglejmo n. pr. kako se na Kranjskem maste Nemci pri industrijski družbi z 5% rednimi in 4% izvanrednimi dividendami. Njim tedaj prinaša njih denar vsega skupaj letnih 9%. Katera hranilnica daje toliko letnega skupička, ali kateri državni papirji se tako renti-

rajo. Dalje kranjska stavbinska družba i. dr. Pri obeh družbah se maste in redijo le Nemci. Ako si že vsak posameznik ne upa vsega denarja založiti v jedno podjetje, bilo bi vendar dobro, ko bi se vsaj delniške družbe ustanovile — in za take imamo kapitalistov dovolj.

A ne samo to, da nam ptujci denar odnašajo, tudi pozitivno nam škodujejo. Privajajo tuje delavce in tuje tehniško osebje k nam ter tako silijo naše domačine se seliti iz rodnih krajev. Na tak način so nam odvzeli v naši sredini kraje in občine, kakor n. pr. Tržič in Jesenice na Gorenjskem, Vevče pri Ljubljani, Oplotnico na Štajerskem in več drugih. Že na veliko krajih se jim je posrečilo in kakor kaže se jim še bode. Ako se ne vzdramimo in s korenitimi sredstvi ne odpomoremo takim nedostatkom, odvzeli nam bodo še to malo obrti, kar je imamo, no potem pa se lahko napravimo na smrtni udarec. Dobiti nam je mož in močij, ki bodo mogli iznajti potrebnih podjetij in jih voditi. Talentov v vseh strokah je mati Slovenija dala že mnogo širnemu svetu in jih še bode dala.

Ako dobimo v Ljubljani slovensko realko, oziroma realko, ki bo našim zahtevam bolje odgovarjala, kakor sedanja, potem bo treba našemu ljudstvu in posebno našemu dijaštvu dopovedati, da ni vse zveličanje v duhovskem, proforskem in odvetniškem stanu in pa pri sodiščih. Oddajati bode treba najboljih talentov v trgovinske akademije in v tehnike, katere študije prvič manj časa trajajo in drugič, kar je še večjega pomena, prinesejo mnogo več dobička in boljše službe. Naši juristi služijo pri odvetnikih za mesečnih 50—80 gld. pri sodišču pa po pol leta zastoj, potem dobijo 50 gld. na mesec podpore in tako morajo živeti odvisni od milosti predstojnikov po 10 let v večnem klečeplaztvu, kar jih njih rodu odtuja. S končano tehniko ali pa trgovsko akademijo in po kratki

LISTEK.

Nekaj o našem planinstvu.

Malo je slovenske zemlje, kakor je mal narod, ki v njej prebiva: kranjska deželica, južno Koroško in Štajersko, Primorsko in Goriško. A to malo ozemlje skriva v sebi tolika in tako velikanska naravna čuda in krasote, da jo po pravici opevajo domači in tuji pesniki in da jo po pravici prištevajo najlepšim avstrijskim deželam. Vsakdo je že slišal govoriti o „bajni kranjski deželi“, o „biseru slovenske zemlje“ Bejskem jezeru, o čudovitem Cirkniškem jezeru, o slavni Postojnski jami. Ponosno dvigajo na severu slovenske domovine mogočni gorski velikani svoje sive glave, Juljske alpe z veličastnim Triglavom, slikovite Karavanke in čarobne Kamniške ali Savinjske planine. Na vzhodu in jugovzhodu se nam smehljajo nasproti ljubki griči, katere venča prijazna vinska trta, in porastena hribovja. Na zahodu in jugozahodu pa razkriva svoja bajna podzemeljska čuda goli Kras, ob katerega pljuska srebri valovi Adrijanskega morja. Tako tesen prostor in vendar kolika raznoličnost!

Pač lahko je razvidno iz tega, da je naša domovina kakor ustvarjena za popotovanje, za turistiko. — Vsi omikani narodi jeli so gojiti v zadnjem stoletju zanimanje in navdušenje za naravne krasote. Krepko se je razvilo hribovlazstvo, saj mati narava samo v krasnem planinskem svetu razkriva svoje najčudovitejše krasote. Zato je umljivo, da se zjedinja vsa turistika v Evropi v alpskih deželah; kajti v teh pokrajinah se nam kaže priroda v vsej svoji divji veličastnosti in krasoti. Ustanovila so se razna planinska društva in turistični klubi z nalogo, pospeševati in olajševati potovanje po goratih krajih. Popravljajo in zaznamenujejo pota, postavljajo planinske kočje in skrbe za dobre in zanesljive vodnike.

Da je uplivala turistika na književnost, to nam kaže velika turistična književnost, ki je jako imeniten del i v poeziji i v znanosti.

I med Slovani se je razvila turistika. Ustanovila so se planinska društva pri Čehih, Hrvatih, Poljaki, Slovincih i. dr., celo pri Rusih, kjer prebivajo v goratih deželah. Izmed vseh teh pa smo Slovenci jedini, ki stanujemo v onih divnih pokrajinah, ki se prištevajo alpskim deželam.

Pa le malo smo se brigali Slovenci do najvejšega časa za krasoto domovine svoje. Veliko bolj so se zanimali tujci. Le posamezni odlični slovenski možje so bili, ki so se prav posebno navduševali za lepoto svoje domovine, kakor Vodnik, Stanič i. dr., v obče pa se je turistika zanemarjala. Prusko in avstrijsko planinsko društvo, zveza nositeljev germanske kulture v slov. deželah in znanih kričačev, je pač delovalo, a preziralo vedno slovenski jezik. Da pa tudi sploh ni bilo svoji nalogi kos, pokazalo se je, ko se je ustanovilo „Slovensko planinsko društvo“, ki je storilo v 4 letih svojega obstanka več nego prusko društvo v 10 letih! Lahko rečem, da je delo, katero je izvršilo to društvo, velikansko. Zato je smemo po pravici prištevati prvim slovenskim društvom. Da je padla na mlado slovensko društvo pečica nemških kričačev, zbranih v celjski in kranjski sekciji nemškega in avstrijskega plan. društva, to našega vrlega plan. društva ni dosti oviralo, ampak ono je delalo in zopet delalo ter doseglo velikanskih uspehov. To je bil gotovo najboljši odgovor nesramnim in neumnim napadom teh, itak že po celem svetu slabo znanih kričačev. Pa tudi med trdimi Nemci se je našel mož, mož trezne sodbe,

praksi pa bi bil zagotovljen letni zaslužek 1500 do 2000 gl. To je precejšen razložek. In pri tem gotovo ne bi ostal nihče, ker službe se zvišujejo vedno kakor v državnih službah in penzije so tudi zagotovljene. — Ako tedaj to tujci premorejo, zakaj bi ne premogla to potem tudi naša podjetja?

V očigled toliki važnosti tega socialno-gospodarskega vprašanja bi bilo umestno in nujno potrebno, da se tej stvari določi posebno poročilo, katero naj bi sprejel strokovnjak, tako, da ne bode shod se vršil in končal z navadnim navdušenjem in praznimi frazami, brez prave koristi in stvarnega dobička za narod. Mnogo in trezno je treba o tej stvari misliti in pripravljati odbori naj se o tej stvari posvetujejo in potrebno ukrenejo, ker vsak razsoden človek mora uvideti veliko nje važnost.

Načrt za vspešno obleganje — celjske trnjave.

Divji bojni klici, pesjanske grožnje in peklenko zlobni čini celjskih fanatikov odmevajo še vsakemu udeležencu naše slavnosti. Zahtevali so krvavi boj od nas, ki smo prišli z mirnim srcem in blagim namenom slavit našo narodno prosveto. Naša nrav je preplemenita, da bi se z enako gnjusobo odzivali na njihova krvoločna dejanja, a nikakor ne mislimo nadalje pohlevno gledati, da bi se jim bojni kremplji še bolj poostri. Sami nazivljejo Celje za svojo nepremagljivo „trdnjavo“, nekateri njihovi fanatikarji pa pravijo temu mestu v svoji višji domišljiji „osamljen nemški otok“. Naj si pa bo trdnjava še tako čvrsta, podati se mora, ako se ji prestriže vsako dobivanje živil; hoče pa biti otok, no tedaj ste pa vi slovensko ljudstvo v okolici valovi, ki ga vseh strani obdaja in napaja. Treba je vam le svoje napajajoče žile odtegniti, takoj se bo jelo na tem otoku vse sušiti, krčiti in poginjati. In to morate storiti, ako nečete, da se na tem otoku zaredi toliko krvoločne zverjadi in strupenega zelišča, da vam zna prinesiti narodno smrt. Ni vam treba praviti, da so ta živila za trdnjavo, da so ti pospeševalni toki na nemškurski otok vaš težko zaslužen denar, kojega nosite v njihova nehvaležna žrela.

Da, izgovoriti moramo: nosite, a uverjeni smo, da nam ne bo treba od sedaj naprej pribijati tega žalostnega pojava.

Dragi bratje, vrlo slovensko ljudstvo, ki si bilo vsikdar pristopno dobrohotečemu opominjanju svojih voditeljev, duševnih prvoboriteljev in njih glasil, našega slovenskega časopisja, svarimo in prosimo, opominjamo in rotimo vas, uvažujte preresno geslo, geslo za lastni narodni obstoj, geslo na vsestransko preziranje naših škodoželjnih sovragov: podpirajte vselej in povsod edino našo trgovstvo, našo obrt.

V prvi vrsti govorimo do vas, celjski in okoličanski narodnjaki glede naše mestne obrti,

mislimo pa tudi na vse sobrate po ostalih spodnještajerskih mestih, trgih in vaseh, kjer ste do sedaj toli brezbrizno grešili glede gesla: „Svoji k svojim“. Obračajte se v vseh zadevah kupovanja in prodaje edino in brezizjemno do slovenskih tvrd. Lahkomišljenost v tem oziru je bila do sedaj naravnost izdajstvo, neodpustljiv narodni greh. Kaj bi vi rekli klevetniku, ki krepča in napaja trinoga, o kojem se ve, da je in bo duševno in telesno zasmehoval, oskrunjal in trpinčil našega rodnega brata. In je li počenjanje celjskih poturic napram vašim narodnim bratom kaj družega? Ali jim pa vi z nepremišljenim podpiranjem ne dajete enako hinavsko potuho, enako izdajsko krepčilo? Žalibog vladala je do sedaj taka neverjetna zaslepljenost, a ako je res ljudska volja tudi božja volja, mora biti konec temu nepremišljenemu početju.

Ponosno smemo gledati na marsikatero pridobitev na narodno-gospodarskem polju v zadnjih desetletjih, kakor: naše vrlo osnovane posojilnice, obrtna in politična društva — sad požrtovalne narodne vzajemnosti. Ako bi bili, kakor v prejšnjih desetletjih nosili naš denar v nemške zavode, zidali bi si pač naši sovragi krasne palače, raz kojih bi še zlobnejše pljuvali na „slovenske pse“; bile bi to le varne blokade za njihove zahrbtne napade na Slovence, snovali bi vedno več nemških učilnic — v vzganje slovenskega janičarstva. Naši denarni zavodi, naša Ciril Metodova družba prečrtala jim je krute naklepe; mesto tega imamo svoj „Narodni dom“, imamo slovenske šole, slovenska podporna društva in druga dobrodeljna zavetišča.

Moč naroda obstoji v njegovem gospodarstvem, v njegovem denarnem prometu. Tega pa nikdar splošno ne dosežemo, ako nočemo sprevideti, da je v podpiranju naše domače obrti, domačega trgovstva naša jedina rešitev. Kdor tega uvaževati ne mara, naj se ne drzne več narodni stranki priševati, za tega ni v našem bratovskem taborju prostora.

Za vspešno izvajanje našega narodnega boja treba nam je tehtnih načrtov. Nagla neprevdarjenost povsod stvari škoduje, ne doseže stavljenega smotra, zamore pač duševno ponižati prireditelje same. Naši neumorni goriški bratje napeli so prvi enake strune zoper lahonške tlačitelje. Dosegli so lepih vspehov; da pa niso mogli izvesti vsega do onega cilja, katerega so si postavili za vrhunec svojega bojkota, kriva je — preneglica. Vsekakor pa jim pristojno častno priznanje, da so nam sè svojo odločnostjo pokazali pota, kako je najložje naše „kosmatine“ obrti. Tam, kakor pri nas nedostaja še potrebne organizacije. Ne rečemo, da se ni v tem oziru uprav v zadnjih letih mnogo storilo, res, da imamo vže lepo število (sedem) samostojnih trgovcev, in skoraj vse potrebne obrtnike in rokodelce v Celju, a treba nam — veletržnikov. K temu pa nas zamore dovesti edino le trgovsko obrtno društvo, kojega je treba na vsak način osnovati. Še bolj zanesljivo

nam oskrbi sposobnih trgovin društvo na delnice (akcijsko društvo). K temu društvu pristopile bi gotovo naše večje posojilnice s svojimi rezervami, vsi oni srečni narodnjaki, ki premorejo nekaj čistega kapitala, vsaj bi jim nesel ta vložni denar lepe obresti. Tem načinom dale bi se zagotoviti vse ove stroke raznih trgovin, koje še sedaj pogrešamo, tako: zaloga železine i. dr. A za sedaj je prvi pogoj, da pri tej pereči zadevi ne ostanejo voditelji naših teženj osamljeni, temveč, da jim sledi ljudstvo kakor jeden mož tesno za vsakim korakom.

Kakor smo vže omenili, osnujejo naj se v vsaki župniji posebni odseki pod vodstvom razumnštva, naših gospodov duhovnov, učiteljev, županov itd. Ti imajo ljudstvo temeljito poučevati o važnosti našega narodnega podjetja. Brezmišlostno naj se pribijejo imena vseh onih narodnih hvalisačev, ki bi v očigled sedajnemu jasnemu položaju ostali pri svoji „stari navadi“ glede gesla: „svoji k svojim“, naj si pa bode dotičnik tudi — narodnjak ali celo zastopnik (kogar se tiče, ta ume!) Prirejajo naj se v to svrhu posebni shodi, trudi naj se pri tem vsak po geslu:

„Ne le, kar veleva mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan.“

Fálanga* slovenskega učiteljskega koraka čez polena birokratizma čvrsto naprej.

Deveti občni zbor „Zaveze“ slovenskih učiteljskih društev v Celju se je dne 4. in 5. vel. srpana t. l., kakor se je že poročalo, obnesel sijajno. Zborovanje delegacije kakor tudi glavni zbor sta bila mnogobrojno obiskana, da so bile prostrane dvorane „Narodnega doma“ pretesne; koncert in ples je bil izboren, a banket skoro nič manj sijajnejši od onega, ki se je naslednjo slavnostno nedeljo vršil pri otvoritvi „Nar. doma“. Navdušeni govorniki so med ubrano godbo vžigali srca udeležencev. Nad 25 brzojavk českih učiteljskih društev in jednako število brzojavk onih slovenskih učiteljev, ki se niso mogli zborovanja vdeležiti, je poviševalo slavnostno navdušenost zbranega učiteljskega. To je bila prva velika slavnost, ki se je vršila v veličasnej palači „Narodnega doma“. Nad 300 slovenskih učiteljev se je zbralo v njej brez šuma in hrupa, da se v tihi plodonosni skromnosti združijo k skupnemu delovanju na šolskem polju. Z zadovoljenjem in z veseljem se mora povdarjati, da so se zborovanja vdeležili tudi štirje c. kr. okrajni šolski nadzorniki, a med njimi smo pogrešali v Celju bivajočega c. kr. okr. šol. nadzornika za celjsko glavarstvo, g. Pavla Leitgeba in v Trbovljah stanujočega c. kr. okr. šol. nadzornika za brežiško glavarstvo g. Gustava Voduseka, a

*Z imenom „fálanga“ je bila v starih Grkih zvana posebna vojaška četa junakov, ki je prodirala kakor zágozda bojne vrste sovražnikov.

Uredništvo.

ki je z veseljem pozdravil novo društvo in mu pomagal v besedah in dejanjih, vseučiliščni profesor dr. Frischauf. Zato mora pretrpeti ta veliki in značajni alpinist veliko britkega očitanja od lastnih rojakov.

Takoj v prvem letu je začelo delati „Slov. plan. društvo“. Izvršilo je najpotrebnejša znamenovanja. V naslednjem letu pa je postavilo dve koči Orožnovo in Kocbekovo. Prva leži v slavni „kranjski Švici“ v Bohinju pod vrhom Črne Prsti, druga pa v Savinjskih planinah pod vrhom Ojstrice; od nje vodi zanimiva Kocbekova pot do vrha. Obe koči sta bili zelo potrebni, kajti nemški koči, ki sta v bližini obeh, ne ustrezata, deloma radi slabe lege, deloma radi svoje zanemarjenosti. V drugem letu (1895) bila je otvorena „Vodnikova koča“ na Velem polju, veličastnem gorskem kotlu na južni strani Triglava. Na vrhu Triglava pa je postavil dovški župnik Aljaž slavni „Aljaž stolp“, 55 m. pod Triglavom pa je dalo društvo vsekati v skalo imenitno „Staničevo zavetišče“.

V letu 1896. doseglo je društvo vrhunec svojega neumornega delovanja. Monumentalna „Triglavsko koča“ na Kredanici, slabo uro pod vrhom Triglava, katero je postavilo društvo s

pomočjo slavnega Aljaža, je ne le v ponos društvu, ampak celemu slovenskemu narodu. Tudi pot čez mali Triglav in odtod čez sedlo na Veliki Triglav je tako zboljšana, da gre vsakdo lahko brez nevarnosti na vrh poglavarja slovenske zemlje. V zeleni Štajerski je zablestela mej vrhova Medvedjakom in Boskovcem prijazna „Mozirska koča“ — delo savinjske podružnice.

A ne samo na Savinjske planine in Triglavsko pogorje se je raztezalo delovanje društva, ampak na vso slovensko zemljo. I v Karavankah i v drugih manjših gorskih skupinah je zaznamovalo in popravilo neštivilno potov. Razun tega pa izhaja že III. letnik „Planinskega Vestnika“, ki nam prinaša veliko zanimivih potopisov.

Podružnice, katere so nastale tekom časa pa so te le: radovljiška, kamniška in soška, od katere smemo pričakovati v krasnih soških planinah uspešnega delovanja.

V starodavni stolici kraljevine Češke, v zlati majki Pragi pa so ustanovili navdušeni oboževalci krasne slovenske zemlje in njenih planin, češko podružnico z delokogom na slovenskih tleh.

V slovenskem Štajerju je delovala uspešno savinjska podružnica. S sedežem v Mozirji pa je

bilo njeno delovanje omejeno le na Savinjske planine. A vendar koliko hvaležnega, potrebnega in koristnega dela je še po južnem slovenskem Štajerju, po krasni celjski okolici, do Ptujaja in Maribora, v Pohorju pa tudi drugod! Da je i ta predel krasne zelene Štajerske znamenit v turističnem oziru, in da bi bila potrebna še jedna podružnica v slov. Štajerju, tega ne more tajiti nikdo. Dal Bog, da bi se skoro, skoro pokazalo delovanje vrlega „Slov. plan. društva“ i v tem predelu lepe Štajerske! Dal Bog pa tudi, da bi se skoro zdramil Korotan!

V Ljubljani pa se je ustanovilo društvo „reklamni odsek“. Koliko premalo smo se brigali Slovenci za reklamo, ki je vendar tolikega pomena! Le pogledjmo uspehe reklame pri Norvežih, Nemcih i. dr. Koliko tujcev prihaja vsako leto v njihove dežele, katere se z našo malo domovino, katero je usoda, rekel bi, obsula z biseri prirode, niti primerjati ne morejo! In vendar k nam dospè primeroma le malo tujcev. Kaj je temu uzrok? Premalo reklame, organizovane reklame! Organ, ki je poklican, da vzame reklamo v roke, je gotovo „Slov. plan. društvo“. A to je imelo med lastnimi rojaki veliko, veliko premalo reklame. Le sem ter tja je bilo brati n. pr.

tudi nekaterih drugih okrajnih šolskih nadzornikov slovenskega Štajarja ni bilo navzočih.

Slovensko učiteljstvo sicer ne hrepeni, da bi se ti gg. uprav morali „Zavezinega“ zborovanja vdeležiti, saj se čutijo sami dovolj izobražene, inteligentne in podjetne. Vsakemu svoje! A vendar bi bilo kaj lepo in v moralnem oziru zadovoljujoče, ako bi učiteljstvo, osobito štajarsko, v svojej sredini videlo tudi one, katere so šolske oblasti poklicale k pedagogičnemu nadzorovanju šole. Z nadzornikovim občevoanjem s podrejenim učiteljstvom raste medsebojno zaupanje. Nadzornik, ki se ne briga za stanovsko in družbeno stremljenje svojega učiteljstva in ki se ogiba prijaznega zblizevanja z njimi, je suhi birokrat, do katerega ne more učiteljstvo imeti nobenega zaupanja. To velja v velikej meri o g. P. Leitgebu, ki se v štirih letih svoje dosežene „charge“ ni niti jedenkrat vdeležil zborovanja učiteljskega društva za celjski in laški okraj, ki zboruje skoro sleherni mesec v njegovem bivališču v Celju in ki se je tudi sedaj izognil sijajnega „Zavezinega“ zborovanja, pri katerem bi se lahko bil poučil da je slovensko učiteljstvo tudi izven šole neumorno delavno za svojo naobraženost, svoj poklic in stan. Tudi g. Vodušek je v dnevih „Zavezinih“ zborovanj sedel za birokratsko mizo. Obdržaval je celo v dan 4. vel. srpana t. l. uradno okrajno konferenco za brežiško glavarstvo ter s tem hotel ali nehoté zapreči, da se učiteljstvo brežiškega, sevniškega in kozjanskega okraja ni moglo prvi dan vdeležiti zborovanj „Zaveze“. Mnogi odotni vrli učitelji so vzklikali temu po končanej konferenci še istega dne zvečer prihiteli v Celje povišat „Zavezino“ veselje. Ako se bode morda g. Vodušek skušal izpričati z okolnostjo, da je on prej razpisal uradno konferenco, nego se je vedelo za dneve „Zavezinega“ zborovanja, tedaj se ne more nikakor izpričati, čemū ni preložil te uradne konference na kateri drugi dan, kar bi bil dolžan že zaradi tega storiti, da ne naredi na „Zavezo“ slabega utisa. Okrajni šolski nadzorniki so sicer podrejeni c. kr. okrajnim glavarjem, toda toliko samostalnosti in odločnosti zahteva vendar slovensko učiteljstvo od njih, da morajo v pedagogičskih zadevah nastopati samostalno in da v teh niso podrejeni glavarstvu, temveč prirejani in prideleni. Uprav rādi tega bi g. Vodušek bil lahko preložil uradno konferenco. Vsekakor odseva iz obnašanja teh dveh gg. nadzornikov nesamostalnost, bojazljivost in birokratizem. Slovenskemu učiteljstvu imponujejo oni gg. šolski nadzorniki, ki se mu tudi izven šole kažejo razumne svetovalce in tovariške prijatelje.

Zabilježiti še nam je tudi, da g. c. kr. okr. glavar grof Attems ni prišel pozdravit glavnega zborovanja „Zaveze“. V Ljubljani je vselej deželni predsednik poslal k „Zavezi“ svojega namestnika, v Opatiji, v Gorici in drugod so prišli gg. c. kr. okrajni glavarji izrečno v imenu vlade pozdravit učiteljstvo in sicer vedno le v slovenskem jeziku, le v Celju si c. kr. državni uradnik

v „Domovini“ o savinjski podružnici in njenem delovanju. Večkrat pa je bilo o njej brati v nemških listih, kjer so jo nesramno napadali. — Reklama pa stane denar, in zato je treba dati sredstev temu društvu. Zato se je ustanovil reklamni odsek, ki bo skrbel za reklamo i za društvo i za slovenske dežele. Širen delokrog je odprt odseku. Treba je, da se tudi na Štajerskem osnuje tak odsek, kajti ljubljanski odsek nikakor ne more prevzeti tako velikanskega dela, katerega ne bi mogel dobro izvršiti.

Nad 700 članov ima že to slovensko društvo, ki si je znalo pridobiti spoštovanje pri vseh jedino le s svojim neumornim delovanjem in s svojim plemenitim namenom. Glejmo, da skoro doseže društvo častno število 1000 članov!

S povzdigom „Plan društva“ se je povzdignilo tudi število slovenskih turistov, kar z veseljem opaža vsak rodoljub. In po pravici! Saj ljubezen do krasne slovenske zemlje je, ki navdušuje sinove matere Slovenije za turistiko.

ne upa ali noče pozdravljati v imenu vlade pionirje naše kulture.

Nenaklonjenost gg. c. kr. okrajnih glavarjev in nekaterih c. kr. okraj. šol. nadzornikov pa „Zavezi“ slovenskih učiteljskih društev ne more škodovati. Slovensko učiteljstvo se je pokazalo dovolj zavedno in inteligentno; ono ve natančno ločiti objektivnost od subjektivnosti, postavnost od nepostavnosti, birokratizem od oblastvene veljave ter si je v svesti, da je združeno v močno falango, katere ne more prodreti nobena neprijaznost, nobena subjektivnost, krivica i. t. d. temveč ono koraka čez taka malenkostna polena neustrašno naprej za kulturo in povzdigo izobraženosti svojega naroda in svojega stanu! Tej močnej falangi kličemo po njenih slavnostnih dneh: „Le čvrsto naprej, ves narod je za vami!“

Celjske novice.

(Najvišja zahvala.) Kakor vže povedano, odposlal je gosp. dr. J. Sernec, kot predsednik banketa pri otvoritvi „Narodnega doma“ v imenu vseh vdeležencev najudanejšo izjavo Nj. Velečanstvu brzojavnim potom na Dunaj. Te dni sprejel je g. dr. Sernec po okr. glavarstvu v Celji dekret, vsled kojega se presvitli cesar za udanostni čut zahvaljuje.

(Okrajni šolski svet celjski) je v svoji seji dne 23. t. m. vzel na znanje došle dopise, pregledal in odobril proračune nekaterih kraj. šol. svetov, določil nekako vodilo za šolarske knjižnice ter vzel na znanje poročilo c. kr. okr. šol. nadzornika o nadzorovanji šol v tem okraju. Na podlagi tega poročila sklenilo se je izreči pohvalno priznanje za izvrstne učne uspehe a) šolam: v Št. Pavlu, Žalcu, ter dekliskima šolama v celjski okolici, v Št. Juriju, b) posameznim učiteljem: g. J. Brinarju v Vojniku, gospej K. Potočnik in gdč. M. Premšak.

(Svoji k svojim!) Zadnje narodne slavnosti v Celji pokazale so nam naše nasprotnike v pravi luči, v pravi njih zverinski podivjanosti. Narodna naša čast toraj zahteva od nas, da tudi mi pokažemo, kaj zmoremo in kaj zmorejo oni brez naše podpore. To pokazati pa je nam mogoče edino le s tem, da začnemo resno upoštevati narodno naše geslo „Svoji k svojim!“ Skrajni čas je, da se vzbudimo k resnemu delu, da poučujemo prosti naš narod, kdo je njegov prijatelj in kdo sovražnik, in kako neizmerno škoduje sam sebi s tem, ako vzreja na prsih svojih gada. Vsi obrtniški stanovi zastopani so med nami. Obrtniki naši so pošteni in trudijo se v vsakem oziru storiti svojo dolžnost. Tudi trgovce imamo že dobro zastopane, tako, da našim ljudem ni treba več zahajati v trgovine, katere so nam prijazne samo tedaj, kadar potrebujejo našega denarja, sicer pa nas zaničujejo. Kdor se torej še ne ravna po geslu: „Svoji k svojim“, ta nima srca za svoj narod, ta ni naš. Pred več meseci ustanovil se je v Celji tudi narodni fotografični zavod „Apolon“, katerega smo doslej težko pogrešali, in kateri v vsakem oziru nadkriljuje vsa jednaka tukajšnja podjetja naših nasprotnikov. Tudi ta zavod more opirati svoj obstoj največ na naše okoliške Slovence, katerim imajo zahvaliti svoj obstoj tudi ostala tukajšnja podjetja. Da pa se temu našem podjetju po naših nasprotnikih kar najbolje mogoče ovira razvoj, švigajo zadnji čas po vseh naših trgih in vaseh fotografii iz nam nasprotnega tabora ter pridobivajo z medenim jezikom naše ljudstvo zase. Tudi temu je treba odpomoči. Vsled tega nujno opozarjamo vso našo inteligenco po deželi, da stori svojo narodno dolžnost, da o pravem času pouči naše ljudstvo, kdo je naš in kdo ni naš. Pripominjamo pa tudi, da je lastnik našega fotografičnega zavoda, g. Srečko Magolič v Celji, vedno pripravljen ustrežati željam našega občinstva po deželi ter priti na željo v vsak kraj in o vsakem času. Prosimo toraj, da se, kadar je videti, da bi bilo dobro, ko bi obiskal kak fotograf njih kraj, obrnejo pismeno na g. S. Magoliča, kateri bode gotovo vedno pripravljen njih želji kar najbolje ustreči. Našim nasprotnikom pa naj povedo, da naj iščejo svojega zaslužka v njih — rajhu. Še enkrat: „Svoji k svojim!“

(Bojkot na slovensko učiteljstvo.) O priliki zborovanja „Zaveze“ slovenskih učiteljskih društev v Celji ni dobilo mnogo učiteljev prenočišča po hotelih. Lokalni odbor za prenočevanje je sicer s hvalevredno skrbjo oskrbel stanovanja vsem onim gg. udeležencem, ki so se pravočasno oglasili, a mnogo neoglašanih je bilo prisiljenih si sami iskati stanovanja. Lastnica hotela „pri mestu Dunaj“ je naravnost izrekla onim, ki so v slovenskem jeziku povpraševali po sobah, da nima nobene na razpolago, povpraševalci so pa bili že prej pri nižjej hšni izvedeli, da je več šol. prostih. Pri „hotelu Košerju“ so onde nastanjenim učiteljem drugi dan najete sobe odpovedali, istotako niso v hotelu „pri slonu“ učiteljev vsprejeli. Jednako se je baje godilo še v nekaterih drugih hotelih. Iz tega je razvidno, da so hotelirji na pritisk finih kulturnih (!) Celjanov dogovorno bojkotovali slovensko učiteljstvo. Vračajmo mi sedaj jim milo za drago! Klin s klinom, bojkot z bojkotom! Slovensko občinstvo naj sploh ne zahaja ne v te gostilne in hotele, niti naj ne kupuje pri nobenem trgovcu ničesar, ki se nam kaže sam ali po svojem službenem osobju sovražnega. V Gorici so po zadnjih škandaloznih volilnih izgrediv zavedni okoličanski kmetje bojkotovali lahonske trgovine in glejte, mnogo nam najbolj sovražnih trgovin je prišlo sedaj na boben. Ne nosimo jim svojega denarja, da se spametujejo in uvidijo, da jih slepa strast proti Slovincem vodi v gospodarski polom. Ogibajmo se jih, potem nas bodo jeli spoštovati in se nam bližati. Kar je bilo v Gorici mogoče, se tudi pri nas lahko izvede, treba je le več zavednosti in složnosti okoličanov.

(Trpinčenje živali) je kaznjivo, vendar pa celjska policija brezdušno dopušča, da nosijo ženske perutnino za noge obešeno z trga domov. Koliko uboga žival pri taki nošnji trpi, to naj bi dotične ženske same na sebi poskusile! V drugih mestih obstojijo zoper trpinčenje živali policijske naredbe, ki se strogo izvršujejo, toda — Celje mora seveda v vsem biti za nekaj desetletij zadaj.

(Kako znajo celjski očetje zasluge ocenjevati in — obdariti.) Dne 20. t. m. zbrali so se mestni očetje k posebni seji. Prva točka v rešitev je bila, kako je „uzorno“ policijo za „nadčloveški“ trud za časa slovenskih slavnosti nagraditi. Na podlagi uradnega dopisa mestne občine, vstajali so po vrsti slavospevniki, tako župan sam, dr. Žurbi in Rakusch ter povdarjali, da je bil trud in splošni napor mestne policije omenjena dneva neprehvaljen, tekali so baje ves čas (samo ne vemo, da li za ali z najetimi capini) toli neumorno, — no, da bi bili lahko vsi jetični. Pri vsem tem pa se jim ni hotela pripoznati splošna zahvala, sosebo slovenski časopisi so si neki celo drznili od njih še večje požrtvovalnosti zahtevati (je pač križ, da se ne da dvema gospodoma služiti — ako jih ima prvi kratko na vrvi!) Strinjali so se baje zbrani svetovalci, da je za to delo treba izjemnega priznanja, da se o tem svet prepriča o delavnosti te slavne celjske policije. Ker pa se je bati, da bi ne našli več tako „organizovane“ čete, izkaže naj se jim izvanredna odškodnina v nadaljšo spodbujajo. Tu so začeli očetje to nagrado stopnjevati. Župan želi, da se jim izreče splošno pohvalno priznanje, Žurbi zahteva, da se to priznanje jednoglasno potrdi, a Rakusch tirja, da dobi vsak redar razun te splošne pohvale še izvanredno denarno nagrado, koje ima župan odmeriti. Predlogi se jednoglasno sprejmo! Čast, komur čast! Po tem sklepu pa so se baje častiljivi očetje tako pomenljivo spogledali, kakor rimska avgurja (vedeževalca), od kojih se je reklo, da je čudno, kako da se glasno ne zasmejata, kadar se srečata (ker so le sami mej seboj znali, da sleparijo ostali svet). Cestna fakinaža pa, ki je tako neumorno tulila in žvižgala (a 20 kr. je vender premalo nagrade) dobi bojda pri prihodnji seji tudi pohvalo. To pa to! Prva točka je rešena. V drugi točki predloži se finančnemu odseku pritožba za odškodnino onega gostilničarja na Jožefovem prostoru, katerega niso smeli (?) celjski bratci omenjenega dneva obiskovati ter trpi neki zbok tega ogromno škodo. Ko bi ne bil slovenskih gostov v svoji zdivjanosti odpravljajal z besedami: „Tam je vaš

letnica, odkar je Kotar z Boko vred Avstriji priklopljen

(Potrjeni zakoni za Dalmacijo.) Cesar je potrdil deželni zakon gledé občinskega reda in občinskih volitev, mej temi raredbo, ki določa dobo izvoljenih občinskih zastopnikov na šest let.

(V hrvatskem saboru) je izdala opozicijska stranka posebno spomenico Nj. Veličanstvu cesarju, koja obsega v 25 točkah najresnejše potrebe v preosnovi sedanjega stališča. Med drugim naglašá ta spomenica nevpogljivo zvestobo hrvatske kraljevine od začetka njenega priklopljenja k habsburški vladi; koliko se je imel narod v prešnji dobi boriti zoper verske, a sedaj zoper narodne sovrage, mažarone, kar posebno kaže kruto in nezakonito postopanje strani te vlade pri letošnjih državnozborskih volitvah; mnogo ima tožiti o mažarski krutosti tudi samostojno mesto Reka. Nadalje se zahteva, da se Dalmacija, hrvatska Istra in hrvatsko Medmurje priklopijo Hrvatski, da bode državna samostojnost kraljevine Hrvatske obsegala tudi narodno celokupnost, osnovana na podlagi jedinstvi krvi in naroda ter da bo tako ustvarjena celota imela največ jamčenja in moči, živeti in delovati na razvitek narodnega življa pod pokroviteljstvom slavnega habsburškega žezla. Ko bi hotelo vsaj jedno vladno oko to spomenico milostivo pogledati, radovali bi se mi s Hrvati vred!

(Proti Židom.) V neki večji občini v Bukovini prevzelo je 40 kmetov vse gostilne v najem, ki so bile do sedaj v židovskih rokah; Židje so s tem prisiljeni se izseliti. Naj bi se tako storilo i drugod!

Ogled po širnem svetu.

(Bolgarska napram Avstriji.) Položaj jame se zopet jasni. Te dni je došel na Dunaj poplaščenec bolgarskega ministerskega predsednika, dr. Sirmandijev ter prosil oprostjenja, zatrjujoč, da je nemški dopisnik berlinskega lista pogovor Stojlova povsem narobe objavil in tako avstrijsko vladarsko rodovino nehote žalil. Da ni tega Stojlov sam prekal, krivo je, ker je bil na potovanju ter o celej zadevi ničesar znal ni. Pretirana bo najbrže tudi govorica, da je bolgarski knez dne 18. avgusta nalašč za to odšel v Ruščuk, da mu ni bilo treba v prestolnici navzočnemu biti pri slavnosti v čast rojstnega dne našega vladarja.

(Francoski predsednik Faure na Ruskem) Dne 18. t. m. odpotoval je Faure v Petrograd. Ljudstvo ga je trumoma spremljalo ter navdušeno klicalo: „Živela republika! Živela Rusija!“ Na ruskih tleh pripravili so mu presijajen vzprejem. Car Nikolaj dočakal ga je v veličastnem spremstvu v Kronštatu ter objel in poljubil draga mu gosta. Pri slavnostnem obedu izražal je ruski car v svoji napitnici brezmejno prijateljstvo in bratovsko sočustvo do Francije, a Faure je naglašal, da je prišel na splošno željo celega svojega naroda bratovske vezi utrjevati. Obe državi pa gojite jedni in isti blagi smoter, zavarovati Evropi trajen mir.

(Morilca ministra Canovasa), kojega pravo ime je Angiolitti, so dne 20. t. m. usmrtili. Kraljica je imenovala definitivnim ministerskim predsednikom generala Azecarrago.

(Mirovna pogajanja na Grškem) še niso končana. Sprejete so pač vse točke, razun one 6., ki določa nadzorovanje denarnega stanja na Grškem. Nemčija je to svoječasno zahtevala in obveljalo je. Edina Angleška sprevidi, da se tem načinom grško kraljestvo mora razsuti ter je izjavila, da izstopi iz evropskega koncerta, ako se Grška v to sili. Turške koblice pa nadalje žro na grških tleh. Grki sklepajo na javnih shodih spomenice kralju, naj odklone vsako mirovno pogodbo in nadaljuje vojno.

(Preosnove na Turškem.) Dne 31. t. m. obhaja sultan obletnico nastopa vladanja. Po Carigradu se je raznesla vest, da misli sultan pri tej priliki uvesti važne preosnove v svojem cesarstvu. Tako se govori, da je pomilostil 22 mladoturkov, ki so bili vsled neke zarote na smrt obsojeni. Da se ne sme dosti turškim obljubam verjeti, bo pač vže vsej Evropi dovolj znano.

(Vstaja mohamedancev v Indiji) širi se posebno po Avganistanu prav osodepolno. Ker je bila vstaja po turških časopisih previdno pripravljana, ne bode se tako lahko dala zatreti. Angleško kraljico je ta vest popolnoma potlačila. Vsak najmanjši dogodek mora se ji brzojaviti. Težko prikrivajo Angleži grozen strah, ki jih zbok tega upora navdaja, kajti uporniki premorejo tisoče in tisoče bojaželjnih vojakov.

Dopisi.

Iz Št. Pavla v Sav. dolini. Po burnih političnih borbah lanskega leta, po britkem razočaranju marsikoga, ki je že sladko sanjaril o vspešnih nasledkih socijalističnega gibanja, agitacije in boja in o — bogatih deležih, preživeli smo nedeljo, dne 15. avgusta t. l. zopet enkrat v nekaljenem veselju pri izborni zabavi. Naše „Bralno društvo“, ki sicer mirno, a vztrajno deluje, in za katero se ravno oni, za katere se je ustanovilo, mnogo premalo zanimajo, nam je priredilo krasno veselico z zanimivim vsporedom.

Današnji svet živi naglo in hitro se naveliča kake stvari, tudi — jednake zabave! S posebno srečnim ukusom je torej izbrala aranžerka cele veselice, naša neumorna učiteljica Márica Cimperšek, povsem novo pot. Mesto navadnega mešanega zbora nastopil je omenjenega dne nov mešani zbor, broječ okoli 40 otroških glasov ter nam zapel tri pesmice, narodno „Barčica“, in umetne „Veseli pastir“ in „Slovo“ tako dovršeno in s tako finim prednašanjem, da se je občinstvo upravičeno divilo petju in občudovalo vztrajnost dirigentke. Zlasti „Barčica“ je naredila s svojim tihim, oddaljujočim in zopet močnejšim, bližajočim se ter valovito gibanje posnemajočim prednašanjem globok utis na poslušalce. Reči moramo: mešani zbor je lep, a mešani zbor otroških glasov ima še nekaj ljubeznivejšega v srce segajočega. Bil je to zbor — ako smemo malo primerjati z velikim — á lá zbor Dimitrija ali Nadine Slavjanski! Želeti je toraj, da bi se i nadalje gojilo tako petje!

Na mesto starih diletantov stopili so to pot mladi, mali diletantki in diletantkice — otroci, ki so se pokazali vredne naslednike svojih prednikov. Igrali „Čarovnik“ in „Učenca gresta na tuje“ izvedli sta se eksaktno, točno in dovršeno. Mladí svet se je gibal tako varno in zavestno, kakor bi bil na deskah — porojen! Vsi so se odlikovali in delali čast svoji učiteljici in režiserki! Naš krasni jezik tekkel je mladim glumcem tako gladko in lepo, da je moralo vsakega prepričati o divoti in blagoglasju naše slovenščine; morda prepriča tudi marsikoga, ki pregoreče nemškutari in hrepeni po nemških mučilnicah. Mala deklamatorica iznebila se je svojega „Goljufanega Boštjana“, s takim vspehom, da ji je glasno ploskanje donelo v pohvalo.

G. predsednik, ki je v začetku s kratkimi besedami pozdravil mnogobrojno, odlično občinstvo, zahvalil se je tudi koncem vsporeda za obisk, izrekel še posebno zahvalo v imenu „Bralnega društva“ prirediteljici veselice g. M. Cimperšekovi in ji poklonil lovorov venec s trakovi, kar je občinstvo spremljalo z navdušenim aplavzom in je priredilo pristrčno ovacijo. To ji bodi plačilo za ogromni trud in zajedno vspodbuda za nadaljno delovanje.

Ker je bila postrežba gostilničarja izborna in ker je bil prostor krasno ovenčan in z zastavami okičen, posedeli smo še dolgo v noč v veseli družbi pri zlati kapljici ter uživali diven poletni večer s sentimentalnim luninim svitom. Par „škripačev“ — tega imena ne rabim v slabem pomenu — pa nam je nadomestovalo slavčevu petje ter nam se svojimi glasovi polnilo ušesa.

Tako je minul večer veselo in prijetno in želeli bi si še več takih! Občinstva je bilo jako veliko od blizu in daleč, vendar smo pogrješali marsikoga, ki bi se bil lahko udeležil veselice.

Vspeh je gmoten, ker si bode „Bralno društvo“ pomaglo financijelno zopet na noge, in moralen, ker se je dokazalo, koliko zmore dobra šola!

„Bralnemu društvu“ pa naj ta veselica pridobi zopet nekaj članov, da bode moglo vspešno delovati in izvrševati svojo nalogo!

Iz Sv. Lovrenca v Slov. goricah. Dne 8. t. m. smo praznovali redko slavnost zlate maše. Daroval jo je obče priljubljeni visokočastiti gospod Jakob Meško, častni kanonik lavantinski, k. šk. konzistorijalni svetovalec, dekanijski upravitelj in župnik tukaj.

Že v soboto bilo je videti v Juršincih neko posebno življenje. Pod spretnim vodstvom našega ljubeznivega g. kaplana okrasil se je prostor pred cerkvijo in župniščem s slavoloki, napisi, venci in smrekicami. Na stolpu, župnišču, šoli, na zasebnih bišah in smrekah so vihrale zastave. Najlepši prizor pa se je gledalca nudil na večer. Mnogobrojni lampijoni so razsvetlili prostor pred župniščem. Posebno lepo se je podala razsvetljava naše šole. V prosojnim napisu sta bili letnici 1847 in 1897, v sredini pa J. M. V oknih so viseli razsvetljeni lampijoni. Nakrat so se pred župniščem vstopili domači fanti z razsvetljenimi lampijoni in v njih sredini možki zbor, kateri je slavljencu zapel podoknico.

Še lepše pa je bilo v nedeljo. Od blizu in daleč prihiteli so ljudje gledat to redko slavnost. Od župnišča do cerkve vrstile so se belo oblečene deklice, v cerkvi pa so bili nastavljeni domači fantje okrašeni s širokimi narodnimi trakci. Ob pol 10. uri naznanili so zvonovi in topiči, da se prične slavnost. Opravljen v novo krasno mašno obleko bele barve, s krono na glavi, v desnici pozlačeno palico, v levici šopek svežih cvetlic, podal se je častitljivi starček v spremstvu 25 duhovnikov in 12 belo oblečenih deklic v okrašeno cerkev.

Slavnostno pridigo je imel č. g. kanonik dr. Križanič. V lepem govoru je razjasnil mnogoštevilnemu ljudstvu pomen tega dne ter slavil č. g. zlatomašnika kot izvrstnega duhovnika in očeta svojim farmanom. Pri slovesni sv. maši, katero je služil č. g. zlatomašnik, zapel je mešan zbor Stolzerjevo mašo z vlogo „Prošnja“. Po končanem sv. opravilu so č. gg. duhovniki in deklice spremljali zlatomašnika zopet v župnišče.

Kako da ljubijo farmani svojega dušnega pastirja pokazali so tudi v tem, da so mu poklonili lepa darila v cerkveno uporabo; kako spoštovanje vživa ta vgladni duhovnik daleč okoli, svedočijo mnoge častitke iz raznih krajev in raznovrstnih korporacij. Vse to pa je tudi v polni meri zaslužil. Bil je vsikdar vesten in uzoren duhovnik, zvest sin svojega milega slovenskega naroda, zvest prijatelj svojim znancem, odkritosrčen očetovski prijatelj in svetovalec mladini in svojim farmanom. Preslabo je pero popisati zasluge, katere si je stekel v dobi svojega 50 letnega pastirjevanja. Nam ni možno povrniti mu vse to, kar je dobrega storil. Želimo samo: Vsegamogočni naj ohrani visokočastitega gospoda zlatomašnika do skrajne meje človeške starosti v veselje njegovim čestilcem in v blagor župljanom.

Narodno-gospodarske novice.

Splošna pridobnina po našem novem davčnem zakonu.

Piše dr. R. Pipuš.
(Dalje.)

Ako kdo opusti svoje pridobnini zavezano opravilo, a tega davčnemu oblastvu ne naznani, bode moral še naprej plačevati pridobnino. Kakor smo že omenili, tega naznani le takrat ni treba, ako je tisti, ki se je z opravičkom pečal, umrl, ali pa če se že več kakor eno leto pogrēša. V drugih slučajih preneha namreč dolžnost, plačevati pridobnino, še le s pretekom tistega četrtletja, v katerem se je davčnemu oblastvu naznani, da se je opravilo opustilo. Tedaj pa, če se je v štirih tednih potem, ko se je opravilo opustilo, to naznani davčnemu oblastvu, preneha dolžnost, plačevati pridobnino, že s koncem tistega četrtletja, v katerem se je opravilo opustilo, tudi če bi se to davčnemu oblastvu naznani še le v prihodnjem četrtletju. Vselej pa je potrebno, da je pridobnini zavezano opravilo v resnici prenehalo, da se ne izvršuje več. Samo naznani brez resničnega prenehanja opravila nima drugega pomena, kakor da se utegne kaznovati. Ako toraj kdo davčnemu oblastvu naznani, da od 10. rožnika 1898 obrta ne izvršuje več, v resnici pa se z njim peča še

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam sl. p. n. občinstvu, čast. duhovščini, grajsčakom, uradnikom, učiteljem itd., itd., da sem z dnem 6. julija t. l. odpri

trgovino s pohištvo
in
tapetniško obrt

v Celji v „Narodnem domu“.

Prodajal bodem pohištvo po fabriški ceni in garantujem za solidno in trajno blago. Delal bodem vsa tapetniška dela fino, cenó in trpežno. Zagotavljam vedno dobro in hitro postrežbo in se priporočam v obilna naročila.

(142) 10-9

V Celji, 1. julija 1897.

Miroslav Zor,
tapetar.

Na glasoviru

se temeljito poučuje za nizko nagrado začetnike, kakor tudi že napredujoče v Graški cesti (Grazer-Strasse) št. 33, II. nadstropje. (176) 6-2

Gostilna (Hôtel)

v „Narodnem domu“ v Celji

se odda od 1. septembra 1897 pod jako ugodnimi pogoji v najem. (180) 2-2

Pismene ponudbe naj se blagovolijo vsaj do 25. avgusta 1897 poslati na vodstvo „Narodnega doma“ v Celje.

Slovani, svoji k svojim!

R. A. SMEKAL

c. kr. tvornica brizgalnic, cevij in kmetijskih strojev

Cech Moravska Praga Smihov

priporoča

vsake vrste brizgalnic in cevij za ognjeglasna društva in kmetijske stroje po najnižji ceni tudi na obroke.

Podružnica:

R. A. Smekal, Zagreb.

Ceniki prosto in franko.

(161) 3-2

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiselber) mališno štupo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesnovo gobo itd., sploh vse deželne pridelke po najnižjih cenah.

(159) 52-5 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

V. Č.

Vinko Čamernik

kamnoseška in podobarska obrt v Ljubljani

priporoča se za izvršitev najfinejših in drugih crkvenih del,

altarjev, prižnic,

kakor tudi

grobnih spomenikov

iz vsih vrst

marmorjev in granitov.

Obrise in proračune zastonj na zahtevanje.

(84) 3-1

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zaposljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. (137) 26-8

USNJARIJA

najstarejša v Gornjemgradu

v sredi trga, nekaj lastnina Franca Krajnc, oskrbljena z vsem orodjem in čreslom, se da od 1. novembra t. l. za 10 do 12 let v najem. Pogoji se zvejo pri gosp. Josipu Mikuš v Gornjemgradu. (179) 2-2

Gospodje

kateri si žele po najnovejši angleški in fran- (64) 10-1 coski modi izvršene

svršnike, izprehodne, salonske in obleke s frakom, kakor tudi vsakovrstne druge obleke za gospode in dečke

obrnejo se naj na modno in konfekcijsko obrt

JOSIPA HOČEVARJA

v Celji, Graška cesta št. 19

kateri postreza vedno z najboljšim blagom ter najnižjimi cenami.

Velika izber tu- in inozemskega blaga vedno v zalogi.

Naročila po meri izvršujejo se točno.

Posestvo v Litijskem okraju na prodaj.

Obstoji iz jednonadstropne hiše z gostilno in mesnico, dveh vrtov, kegljišča, ledenice, hleva in drugih gospodarskih poslopil. Zemljišča (tranikov, njiv in gozdov) je 10 oralo. Kje? pové upravništvo „Domovine“. (168) 4-4

Vinograd

oddaljen le 10 minut od kornjiškega trga na prijetnem hribčku občine Heberstret št. 23 z lepim poslopjem je naprodaj.

Kdor želi kaj dobrega kupiti naj vpraša pri g. I. Staucer-ju v Konjicah. (169) 3-3

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Vse stroje za poljedelstvo

Vnovič znižane cene!

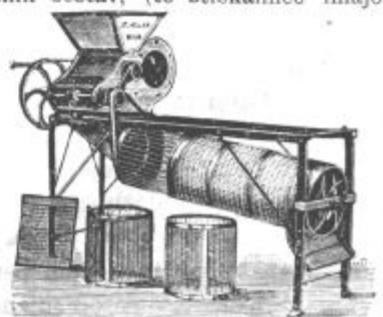
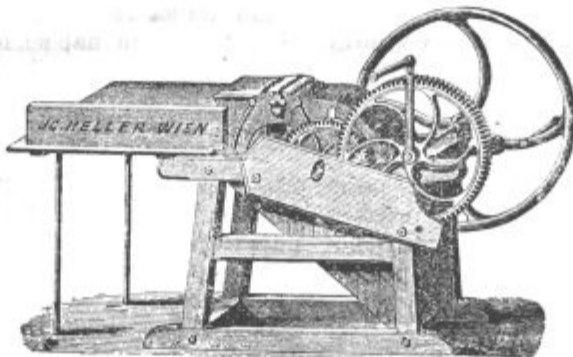
Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice

proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav, (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične (vodovodne) preše.

Slamozernice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah.

Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju II₂ Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. — Pred ponarejanjem se je treba varovati.

Zacherlin

deluje čudovito! Mori kakor nobeno

drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznano. Njegova znamenja so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Celje: Traun in Stiger
Viktor Wog
Alojz Waidand
Anton Kolenc
Fran Janesch
Milan Hočevar
Ferdinand Pellé
Josip Matić
Anton Ferjan
Friderik Jakovitsch
L. Leo Hannak
Karol Gela, lekarna
Fran Zangger
Topoljak & Pečnik
A. Mareček, lekarna
Franc Rischberg
Vransko: Ivan Pauer
Braslovce: Ant. Plaskan
Konjice: Jurij Michay
Vojnik: Fr. Zottl
Dobrna: Jos. Sikošek
Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. H. Pet k
Janez Filipic
Sevnica: A. Fabiani
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zupandič
Laško: Andrej Ešbacher
Sevnica: Zwenkei & Lamp
Planina: Lud. Schescher
F. Wambrechtsteiner
Gornji grad: Jakob Božič
Poličane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schwell
Leopold Vukič
Pristova: Marija Suppanz
nd. Suppanz
Brežice: Fran Mathies
Varlec & Umek
Žalec: Adalib Globočnik
St. Jurij: Fran Kartin
J. F. Schescherko
St. Lovrenc: Elija Turin
Smarje: Josip Wagner
Janez Löschnigg
St. Paul: Norbert Zanier
Trbovlje: Konsumno društvo
J. M. Krammer
Fran Pollak
Rob. Stenowitz
Vitanje: Anton Daklin
Videm: Ivan Novak
Velenje: Kari Tischler
Zibika: Janez Založnik

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.